

dr Dario Šimičević

SREDOZEMLJE

- U zemljama koje pripadaju ovoj regiji živi preko 400 miliona stanovnika na površini od $9.037.750 \text{ km}^2$
- Sredozemno more pruža se u pravcu zapad-istok u dužini od 3.860 km, a prosečna širina mu je 600 km i zahvata površinu od $2.967.000 \text{ km}^2$
- Ono je uslovno podeljeno na istočni i zapadni deo potezom Mesinski moreuz, Sicilijanski prozal
- Najveća dubina je 4.594 m u Jonskoj kotlini

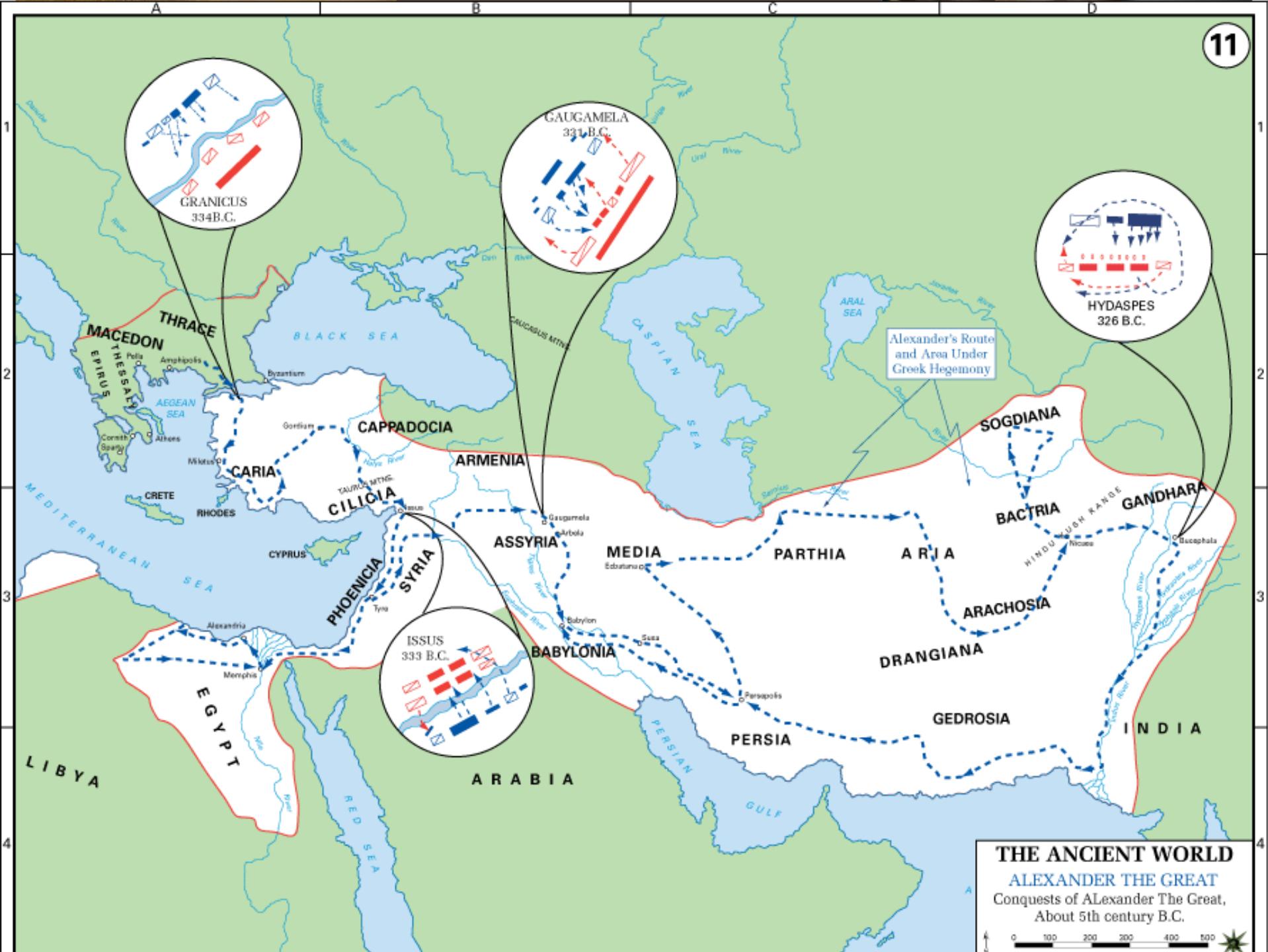
Istorijska Sredozemlja

- Mediterraneus – u centru Zemlje ili sredozemlje
- Prve značajne civilizacije javljaju se na području Mesopotamije i Egipta i IV milenijumu pr.n.e.
- Mesopotamija – od grčkih reči meso-između i potamos-reka
- Smatra se da je grad Eridu prvi grad u svetu izgrađen oko 5300.g.pr.n.e.

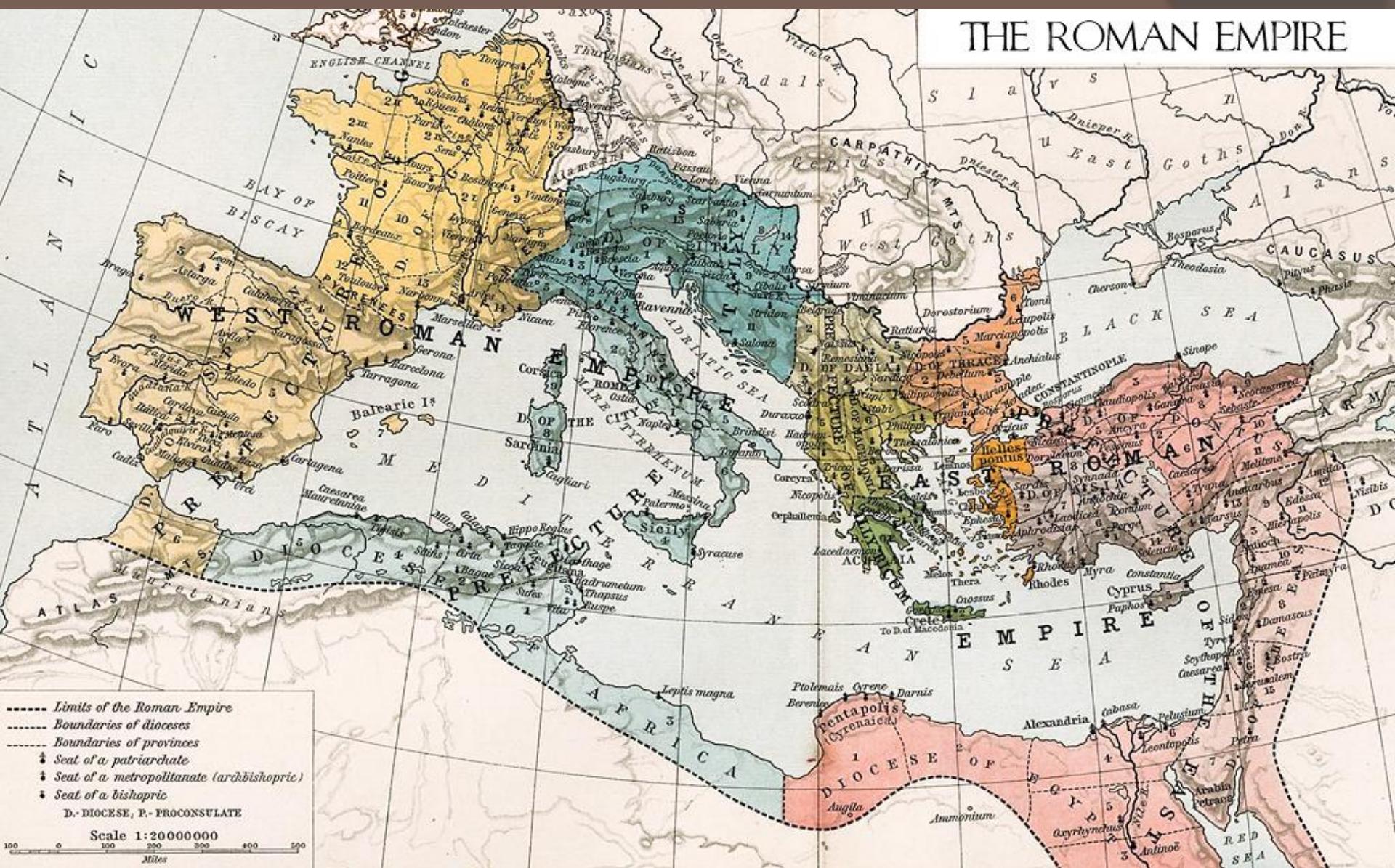

- Prva moćna pomorska država u Sredozemnom moru je Krit
- Na istočnim obalama Sredozemlja razvijaju se i jačaju Feničani oko 1200.g.pr.n.e.
- Herodot u svojim spisima spominje narod Fenikije koji 600 g. p.n.e. plovi kroz Crveno more, plovi oko Afrike i kroz *Herkulove stubove* uplovjava u Sredozemlje

- U periodu od 500-146 g. p.n.e. Razvija se klasična kultura Grčke i u tom periodu nastaju čuvene države polisi (Sparta, Atina, Korint, Teba).
- Aleksandar Veliki u svojim osvajačkim pohodima širi grčki uticaj na istok
- Gradi se Aleksandrija kao novi centar

THE ROMAN EMPIRE

- 146 g.pr.n.e. Rim osvaja Grčku
- Pored Grka Rimljani su porazili brojne narode (Grke, Gale, ilirska plemena) i preuzimaju dominaciju na čitavom Sredozemlju
- Rimsko carstvo prostiralo se od Tigra i Eufrata na istoku do Atlantskog okeana na zapadu; od Rajne i Dunava na severu do saharskih prostora na jugu
- Propadanjem Rimskoga carstva i njegovom podelom na Istočno i Zapadno započinje stvaranje mnogobrojnih manjih država
- Istočni deo Sredozemlja je pod uticajem Vizantije. Tu se javlja pravoslavlje i dominira grčki jezik, grade se manastiri i pravoslavne crkve

© 2010 EB, Inc.

- U periodu od XI-XIV veka ujedinjuje se Zapad i počinju *krstaški ratovi* protiv bezbožnika
- Krstaški ratovi su se vodili od 1095-1464. godine
- Posle prvog krstaškog rata osnovane su četiri krstaške države: Antiohija, Jerusalim, Tripoli i Edesa
- Četvrti ili sramni krstaški rat (1202-1204), dovodi do razaranja Konstantinopolja kada krstaši pljačkaju sve pred sobom i potpuno uništavaju grad

- Period *kolonijalizma* vezuje se za XVIII i XIX vek koji donose velike promene na prostorima Sredozemlja
- Stvaraju se britanske kolonije (Gibraltar, Malta, Kipar, Egipat), a Francuzi zauzimaju Alžir, Tunis i Maroko
- 1861. g. ujedinjuje se Italija
- Srbija, Crna Gora, Bugarska i Rumunija dobijaju nezavisnost 1878.g. na Berlinskom kongresu
- 1.XII.1918. g. Formira se Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca koja 1929.godine postaje kraljevina Jugoslavija
- U XXI veku dolazi do previranja na Bliskom istoku i na severu Afrike